

15.6.2026

OMA / 29 / v1
Julkinen / www

1
2 **Niederman, F., & March, S. (2015). Reflections on Replications. AIS Transactions on Replication**
3 **Research, 1, Article 7. doi:10.17705/1attr.00007**

4 5 **Lähtökohtia**

6
7 Tämä vaikutti pikalukemisen perusteella artikkeliarvion arvoiselta artikkelilta.

8 9 **Tiivistelmän tiivistelmä**

10
11 Kirjoittajat ovat hyvin iloisia, että tietojärjestelmien tutkimuksen alueella (information systems, IS) on
12 päätetty aloittaa julkaisu keskittyen toistotutkimuksiin, vrt. Dennis & Valacich (2015). Tämän vuoksi
13 kirjoittajat esittävät oman näkemyksensä tutkimuksen toistettavuudesta: miksi toistotutkimus on tärkeää
14 ja kuinka erityyppiset toistotutkimukset voivat olla rinnakkain. Kirjoittajat esittävät eri tapoja
15 toistotutkimukselle, jolloin voidaan tuoda lisäarvoa tietojärjestelmien tutkimuksen alueen tietämykseen.

16 17 **1. Johdanto**

18
19 Toisto on perustoimintapa aineellisten tieteiden puolella. Jos tutkimusta ei voi toistaa, esimerkiksi
20 fysiikassa ja kemiassa, niin tutkimusten pätevyys kyseenalaistetaan. Aineellisilla tieteillä on merkittävä
21 etu sosiaalsiin tieteisiin nähden, koska niillä on ontologisesti puolueettomat ilmiöt kohteena – eli ne
22 noudattavat luonnonlakeja. Tällaisilla aloilla etsitään ja kirjataan erilaisia lakeja.

23
24 Kun tieteentekijät kehittävät uusia lähestymistapoja ja mittavälineitä, niin ymmärrys luonnonlaeista ja
25 niiden laajemmasta olosuhteista laajentuu ja tarkentuu. Joissain harvinaisissa tapauksissa, luonnonlakeja
26 voidaan korvata.

27
28 Sosiaalisilla tieteillä toisaalta ei tällaisia ontologisia lähtökohtia. Tällöin ”todellisuus” luodaan ja
29 ylläpidetään ihmisten julistuksilla ihmisten tarkoituksiin. Tosin pitää kiinnittää huomiota ihmisten
30 julistuksen pysymättömyyteen, jolloin ”totuudet” voivat osoittautua toisenlaisiksi eri olosuhteissa.

31
32 Tällöin ”lait” sosiaalisten tieteiden teorioissa pyritään esittämään ihmisten tavoitteiden rakennelmina ja
33 uudelleenrakennuksina. Tällaiset teoriat ovat häviäviä ja riippuvaisia ihmisten asiayhteydestä, jolloin
34 erilaiset tavoitteet voivat muuttua. Kuitenkin nämä julistukset tai ”perustavat säännöt” ovat yhteiskuntien
35 pohjalla, jolloin ovat yleisesti hyväksytyjä ja suhteellisen pysyviä. Esimerkkinä voi mainita
36 yksityisomaisuus, johon liittyvät ihmisten lait ovat olemassa. Tietysti yksityisomaisuuden sääntöjä
37 voidaan muuttaa hallitusten, ostavien yhteisöjen ja ilman periaatteita toimivien ihmisten toimesta useissa
38 sosiaalisissa asiayhteyksissä.

39
40 Kirjoittajat pitävät tietojärjestelmien tutkimusta sosiaalisena tieteenä verrattuna aineelliseen tieteseen.
41 Vaikka tutkimusala on keskittynyt ”tietotekniikan artefaktiin”, jolla on tietyt aineelliset erityispiirteet
42 ajassa ja tilassa, niin ”tietojärjestelmä” on ajatus, käsitteellistys, joukko toimintoja ja sääntöjä, jotka ajavat
43 aineellisia osia. Tutkimusalan kirjallisuus ei ole pääasiallisesti kiinnostunut tietotekniikan artefaktin
44 aineellisista osista, mutta enemmänkin tilanteesta esiintyvistä tietotekniikan artefaktista, jota käytetään
45 ja sovelletaan ihmisten tavoitteilla. Tämän vuoksi kehitetyt teoriat pitää kehittää ja kokeilla tietotekniikan
46 artefaktin sosiaalisessa asiayhteydessä. Toistettavuus keskittyy seuraaviin: muutos teknologian käytössä
47 ajan suhteen, muutokset teknologian käytössä, yhdentäminen käyttäjien ympäristöihin, saavutettavuus,
48 käyttö, muutokset käyttäjien tavoitteissa, muutokset perusteluissa suhteessa tuloksiin ja tietämisen
49 vaikutukseen.

15.6.2026

OMA / 29 / v1
Julkinen / www

51 Erityisesti tietojärjestelmien tutkimuksessa voimme väittää, että lähes kaikki ympäristöt tutkimuksen
52 alueella esittävät jotenkin erilaisia asiayhteyksiä. Kirjoittajat toteavat, että muutokset teknologian
53 erityisyydessä ja ymmärrys tietojärjestelmien käsitteissä ajan suhteen vaikuttaa tutkimuksen tuloksiin.
54

55 Kirjoittajat toteavat, että välttämättä ei kannateta tutkimuksen toistamista samoilla osanottajilla uudelleen,
56 mutta he suosittelevat tunnistamaan tärkeitä erityispiirteitä, jotka mahdolliset vaikuttavat liittyvään
57 teoriaan. Tämän vuoksi toistotutkimus vaatii riittävää huomiota erityispiirteisiin, jotka tekevät
58 toistotutkimuksesta merkityksellisen.
59

60 Tässä kappaleessa viitattiin yhden lehden (Strategic Management Journal) erikoisnumeroon.
61 Tarkistin asian ja vuonna 2016 (Strategic Management Journal: Volume 37, Issue 11) on
62 julkaistu erikoisnumero tutkimuksen toistettavuuteen strategisessa johtamisessa.
63

64 Edellä olevan perustella kirjoittajat huomioivat, että tietyssä mielessä toistotutkimukset tietojärjestelmien
65 tutkimuksessa sisältävät ainakin jonkin osan käsitteellistä toistoa, jolloin tarkka tutkimuksen toistaminen
66 jopa ohjatuissa ympäristöissä voi olla vaikeaa.
67

68 Kirjoittajat toteavat, että tietojärjestelmien tutkimuksen asiayhteys on sekä teknologista että sosiaalista.
69 Teknologinen ympäristö on jatkuvasti muuttuva. Toisaalta sosiaalinen ympäristö rakentuu ihmisten
70 tavoitteista, jolloin ne ovat myös alttiita muutoksille, vaikka sosiaalinen ympäristö voi olla suhteellisen
71 vakaa.
72

73 Tässä artikkelissa lisätään tietämystä vastaamalla seuraaviin kysymyksiin:
74

- 75 1. Miksi toistotutkimus on tärkeää? Minkä pitäisi kannustaa toistotutkimuksia?
- 76 2. Kuinka meidän pitäisi tulkita toistotutkimuksen tuloksia?
- 77 3. Kuinka eri menetelmät voivat tukea toistotutkimuksia?
- 78 4. Kuinka toistotutkimusta käytettäisiin eri meta-teorioiden tyypeissä?
- 79 5. Mikä on vähin sisältö, jota meidän pitäisi odottaa toistotutkimuksilta?
- 80 6. Mikä olisi esimerkki aikaisemmasta toistotutkimuksesta?
- 81 7. Miten tietojärjestelmien tutkimusalan toistotutkimukset eroavat muista aloista?
82

83 2. Keskeiset kysymykset toistotutkimuksille

84

85 2.1. Miksi toistotutkimus on tärkeää? Minkä pitäisi kannustaa toistotutkimuksia?

86

87 Tietämyksen ja teorian perustelu vaatii toistotutkimusta. Jos emme voi toistaa olemassa olevia
88 tutkimuksia, niin saamme vähän tukea esitetyille teorioille, ja avaamme mahdollisuuden väärille
89 tuloksille. Vaikka tunnistaisimme, että teoriaa ei voida todistaa lopullisesti, niin riittävä toistotutkimus
90 antaa luottamusta teorian luotettavuuteen ainakin jossain asiayhteydessä. Kirjoittajat kannustava
91 kirjoittajia, arvioijia ja (pää)toimittajia tunnistamaan sekä vahvistavien todistusten että kumoavien
92 todisteiden keräämistä suhteessa nykyisiin teorioihin.
93

94 ”Teorialle” on monia määritelmiä. Teoriaksi määriteltyä väitteitä voidaan testata toistoina, jolloin
95 luottamus teorioihin lisääntyy tai vähenee. Teoriaa voidaan kokeilla ja muotoilla uudelleen tarkemmaksi
96 suhteessa löydösten rakenteisiin maailmassa, jolloin teoria on vahva työkalu tietämyksen kartuttamiselle.
97 Teorian esittäminen ja ehdottaminen tarkoittaa väittämien tarkempaa tarkkuutta ja väitteiden tukea, jolloin
98 se muodostaa perustan kunnolliselle tietämyksen kirjaukselle sovellettavaksi uusiin tilanteisiin ja
99 käytännön käytölle; tällöin mahdollista esittää erilaisia päällekkäisiä tai vastustavia teorioita tarjoten
100 mahdollisuuksia uudelle tutkimukselle ja uusille havainnoille.

15.6.2026

OMA / 29 / v1
Julkinen / www

101
102 Toisto(tutkimus) on laajin määritelmä menetelmälle keräämään luottamusta teoriaan. Hyvän tahdon
103 omaavat henkilöt voivat nähdä joukon päteviä toistoja laajasti tai suppeasti. Kirjoittajat pyrkivät ottamaan
104 laajan näkökulman.

105
106 Kirjoittajat näkevät teorioille olevan elinkaaria. Kirjoittajat käyttävät vertauskuvana (puun) siementä, joka
107 tietysti kasvaa vanhemmaksi puuksi. Teorian pitää alkaa jostain.

108
109 Tämän vuoksi kirjoittajat antavat yhden vastauksen: tieteellisen edistymisen ja velvollisuuden vuoksi
110 vakavasti otettavina tutkijoina toistotutkimus arvioivat olemassa olevia tuloksia sekä johtavat avoimeen ja
111 läpinäkyvään tutkimusalaan.

112 113 **2.2. Kuinka meidän pitäisi tulkita toistotutkimuksen tuloksia?**

114
115 Toistotutkimuksen tulokset voi jakaa seuraavasti: alkuperäisen tutkimuksen teorian tukeminen, teorian
116 täysi kiistäminen, osittainen tuki ja osittainen kiistäminen.

117
118 Täysi tukeminen tarkoittaa, että kirjoittajat voivat lisätä luottamusta seuraavaan teorian tarkasteluun. Voi
119 olla vaikea määrällistää tällaista luottamusta. (1) voi olla luottamusta teoriaan tekemällä täysin tarkka
120 toisto, jolloin täysin samanlaisen toiston tekemisen tärkeys vähenee; (2) tutkimusta voi toistaa
121 alkuperäisen tutkimuksen tutkijoiden ulkopuolinen ryhmä, jolloin he voivat tehdä toistotutkimusta; (3)
122 toiston tekeminen laajentaa teorian yleistä hyväksyttävyyttä ja tulee lähemmäksi sosiaalisten tieteiden
123 ”lakeja”. Kirjoittajat tottavat, että toistossa voi olla erilaisia eroja asiayhteydessä (kuten keskusteltu
124 aikaisemmin).

125
126 Teorian täysi kiistäminen voi olla mahdollista toiston jälkeen, jolloin pitää pohtia joukkoa selityksiä
127 erolle. (1) alkuperäinen tai väärä teoria pitää ehkä hylätä; (2) alkuperäisen tai toistavan tutkimuksen
128 aineisto voi olla epäedustavasta joukosta; (3) aineisto voi olla erilaisista ryhmistä; (4) käsitteelliset virheet
129 tai mittavirheet ovat mahdollisia; (5) toistoa tekevät tutkijat voivat tulkita väärin alkuperäistä sisältä tai
130 tulkita väärin alkuperäisiä menetelmiä.

131
132 Esimerkkinä voi mainita ”havaitun käytön helppouden”. Havaittu käytön helppous voi tarkoittaa nykyisin
133 eri asiaa kuin kymmenen vuotta sitten; eli teknologiat alla ovat muuttuneet eri tavoin.

134 135 **2.3. Kuinka eri menetelmät voivat tukea toistotutkimuksia?**

136
137 Yleisin tapa toistotutkimukselle on saman menetelmän käyttäminen suhteessa alkuperäiseen
138 tutkimukseen. Kuinka hyvin toisto on suhteessa alkuperäiseen tutkimukseen? Voisi olettaa, että joukko
139 tutkimuksia voisi olla tarkka toisto aikaisemmasta tutkimuksesta kaikissa osissaan. Toisaalta voi todeta,
140 että alkuperäisen tutkimuksen joukko voi poiketa toistotutkimuksen joukosta eri tavoin.

141
142 Ehkä kiinnostavimpia toistotutkimukset voisivat olla alkuperäisten tutkijoiden käyttämät eri menetelmät.
143 Tällöin voidaan ajatella, että esimerkiksi tapaustutkimuksen tai kyselyn perusteella tehdyt uudet
144 mittaukset ja menetelmät voisivat todellisesti heijastella alkuperäisiä tutkimuksia.

145
146 Tapaustutkimukset tarjoavat toistotutkimukselle rikkaan ja avoimen joukon mahdollisuuksia. On
147 mahdollista tehdä useamman tapauksen tutkimuksia, jolloin voidaan nähdä luontainen toisto
148 aikaisemmasta tutkimuksesta. Vastaavalla päättelyllä tapauksen tutkijat voivat etsiä vastaavia
149 samanlaisuuksia ja toistaa parhaalla mahdollisella tavalla aikaisempia tutkimuksia. Tapaustutkimus voi

15.6.2026

OMA / 29 / v1
Julkinen / www

150 tuottaa teoriaa, jolloin voidaan tehdä päätelmiä tuesta ja luotettavuudesta. Kun teoria tehdään selväksi,
151 niin väittämiä voidaan alistaa kokeiluille.

152

153 Suunnittelututkimus ja toimintatutkimus voidaan nähdä myös rikkaana alueena toistotutkimuksille.
154 Ihannetapauksessa suunnittelututkimus ja toimintatutkimus antavat kaksi tulosta: ne luovat ja selittävät
155 joukon ominaisuuksia tietystä tietotekniikan artefaktista sekä ne luovat tai selittävät
156 menetelmiä/prosesseja esittämään parempia tai huonompia tuloksia suunnitteluun tai käytöntöön.

157

158 Aineistoon perustuvaa teoriaa (grounded theory) voidaan soveltaa vähän tutkittuihin ilmiöihin, jolloin
159 tavoite on tuottaa uusia teoriaa. Aineiston perusteella voidaan tehdä joukko tulkintoja perustuen usein
160 joukkoon haastatteluihin tutkittavan ilmiön suhteen. Kirjoittajien mukaan aineistoon perustuva teoria
161 (grounded theory) voi olla tapa toistaa vallitsevia ajatuksia, jotka perustuvat muun tutkimuksen
162 lähestymistapoihin.

163

164 **2.4. Kuinka toistotutkimusta käytettäisiin eri meta-teorioiden tyypeissä?**

165

166

Sivuhuomatus:

167

Tässä kohtaa kirjoittajat viittaavat Burton-Jones et al. (2014). Tarkasti ottaen kyseessä on
168 Burton-Jones, McLean & Monod (2015), koska käsiteltävän artikkelin kirjoitushetkellä
169 tämä on ollut vasta hyväksytty artikkeli (forthcoming) ilman varsinaisten artikkelin tietoja.

170

171

Sivuhuomatus:

172

Eli tarkka viittaus on Burton-Jones, McLean & Monod (2015).

173

174 Burton-Jones, McLean & Monod (2015) erottelee kolme tutkimuksen näkökulmaa: eli prosessi, varianssi
175 ja systeemit. On siis mahdollista nähdä asiat vähintään kolmesta näkökulmasta.

176

177 Varianssin teoria katsoo rakenteita erityisten suhteiden näkökulmasta. Varianssin mukainen tutkimus on
178 mahdollista toistaa tutkimalla rakenteita ja suhteita kuten alkuperäisessä tutkimuksessa. Kuitenkin
179 aineiston kerääminen voi tarjota vaihtoehtoisia malleja tarjoamalla näkemyksiä ja mahdollisuuksia
180 muotoilemaan rakenteiden malleja ja suhteita rakenteiden välillä.

181

182 Prosessin teoria tarjoaa paljon mahdollisuuksia toistolle. On mahdollista nähdä havainnot tietynä
183 järjestyksenä, jolloin tuloksena on tietyt tulokset. Kun prosessi on määritelty, niin toistot voivat seurata
184 samaa prosessia eri asiayhteyksissä ja vastaamalla seuraaviin aiheisiin: (1) soveltamisen tai poikkeusten
185 arviointi prosessin käytettävyydelle eri alueilla; (2) miten prosessin noudattaminen haittaa luovuutta ja
186 innovaatiota; (3) varianssin vaikutukset toiminnan sisällössä, toimintojen välit ja erityiset toimintojen
187 järjestykset lopullisten tulosten kannalta.

188

189 Myös systeemien teoria tarjoaa paljon mahdollisuuksia toistolle. Kirjoittajat näkevät systeemien teorian
190 koostuvan pysyvien systeemien ja niiden vaikutuksesta avoimiin systeemeihin. On mahdollista tutkia
191 pysyvien järjestelmien vaikutusta erilaisissa ympäristöissä. Toisto voisi tarkoittaa muutoksia järjestelmien
192 suunnitelmissa, jolloin voidaan käyttää aikaisempien tutkimusten tuloksia suhteessa yleistettävyyteen.

193

194 **2.5. Mikä on vähin sisältö, jota meidän pitäisi odottaa toistotutkimuksilta?**

195

196 Toistotutkimuksen pitäisi kertoa seuraavista: (1) teoria, asiayhteys ja menetelmä suhteessa alkuperäisiin
197 tutkimuksiin; (2) toiston menetelmät; ja (3) suhteutetut uuden tutkimuksen tulokset. Vähimmillään pitäisi
198 kertoa tutkimusasetelma, alkuperäinen menetelmä yleisesti ja tulokset.

199

15.6.2026

OMA / 29 / v1
Julkinen / www

200 Toistotutkimuksen menetelmien kertomisen pitäisi kertoa, että mikä on tarkkaa toistoa suhteessa
201 alkuperäiseen tutkimukseen, mikä on vaihtelua sekä odottamattomat olosuhteet. Tutkijoiden pitäisi kertoa
202 vaihteluiden luonne ja merkitys. Toistotutkimuksen lukijoiden pitäisi saada tarpeeksi tietoa, jotta he
203 voivat arvioida toiston ja vaihtelun merkityksen suhteessa alkuperäiseen tutkimukseen.

204

205 Toistotutkimuksen uuden tulosten arviointi pitää selventää suhteessa alkuperäiseen tutkimukseen. Lisäksi
206 pitäisi kertoa vaihtelun tyypistä suhteessa selityksiin, vaihtelut kohdealueessa ja näiden mahdollisuuksien
207 näkyväksi tekeminen.

208

209 **2.6. Mikä olisi esimerkki aikaisemmasta toistotutkimuksesta?**

210

211 Tässä esimerkkinä on Holmströmin ja Sawyerin tutkimus.

212

213 **2.7. Miten tietojärjestelmien tutkimusalan toistotutkimukset eroavat muista aloista?**

214

215 Edellä olevan perusteella voi todeta, että tietojärjestelmien tutkimuksessa on omat haasteensa
216 toistotutkimuksen kannalta. Kehittyvä teknologia asettaa omat haasteensa. Ihmiset ja yhteisöt mukautuvat
217 uusiin teknologioihin. Kuitenkin ihmisten ja yhteisöjen tarkoitukset asettavat tavoitteet ja rajoitukset
218 suhteessa teknologioihin.

219

220 Tietojärjestelmien tutkimuksessa on ”lainattu” erilaisia teorioita liitännäisistä tieteistä, jolloin ei kehitetty
221 itsenäisiä teorioita tietojärjestelmien tutkimuksessa. Kirjoittaja huomioivat kuitenkin, että liitännäisistä
222 tieteistä lainatut teorialat eivät välttämättä kata kokonaan tietojärjestelmien ilmiötä.

223

224 Kirjoittajat huomioivat, että tietojärjestelmien tutkimuksessa on mahdollista kehittää omia teorioita.

225

226 Edellä olevan perusteella voi todeta, että teknologian nopea muutos vaikeuttavat tutkimusta.
227 Tietojärjestelmät tarkoittavat henkistä toimintaa; eli oppimista, päätöksentekoa, tärkeyden asettamista,
228 arviointia: (1) tämä voi olla vaihtelevaa lyhyellä aikavälillä; (2) asiat voivat tapahtua erilaisissa
229 toiminnoissa; (3) asioita voi olla vaikea kirjata.

230

231 **3. Keskustelu ja johtopäätökset**

232

233 Kirjoittajat ovat samaa mieltä toistotutkimuksen merkityksestä tieteelle, mutta he huomioivat
234 tietojärjestelmien tutkimuksessa olevan erityisiä haasteita toistotutkimuksen kannalta.

235

236 Kirjoittajat kannattavat tietojärjestelmien tutkimuksessa havainnoimaan selittämättömiä ilmiöitä tai
237 asiayhteyksiä, jolloin nykyinen teoria ei ole riittävä.

238

239 Monessa tutkimuksessa on sanomaton tai nouseva teoria. Kun teoriaa katsoo joukkona väittämiä ja
240 suhteita, niin on mahdollista tehdä havainnoja aineiston perusteella.

241

242 (Tässä kohtaa on muutama esimerkki toistotutkimuksista).

243

244 Kirjoittajat olleet arvioijia ja arvioijien ryhmien jäseniä, jolloin he näkevät erilaisia tekstejä, jotka (1)
245 lisäävät muuttujan tai kaksi muuttujaa lakien verkkoon tai (2) ottavat muuttujia eri lähteistä ja yhdentävät
246 niitä omassa tutkimuksessa.

247

248 Kirjoittajat toteavat, että ”tosi” toistotutkimus voi olla vaikeaa, mutta heidän mukaansa tutkimus voi olla
249 enemmän ”sisällä” toistotutkimuksessa kuin ”ulkona” toistotutkimuksesta.

15.6.2026

OMA / 29 / v1
Julkinen / www

250

251 **OMA ARVIO**

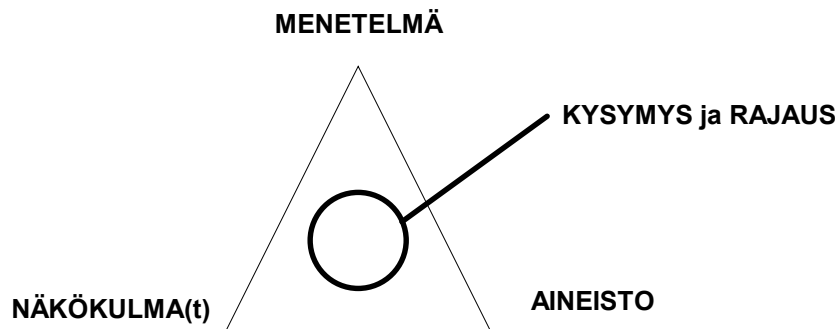
252

253 Tietojärjestelmien tutkimuksessa on siis mahdollista yrittää toistotutkimusta, mutta siinä on omat erityiset
254 haasteensa kuten artikkelissa osoitetaan.

255

256 Itse olen kehittänyt seuraavan kuvan.

257

258

259

260 Basden (2000, 2010) perusteella olen todennut, että näkökulmia voi olla useampiakin samassa
261 tutkimuksessa. Vanhaankin aiheeseen on mahdollista ottaa erilaisia näkökulmia. Toisaalta on mahdollista
262 kokeilla (lähes?) samaa kysymystä ja rajausta huomioiden käytettävä menetelmä ja kerättävä aineisto.

263

264 Paavilainen (2026) on vahva puheenvuoro, jossa todetaan ”tieteen replikaatiokriisi”. Meidän on jatkossa
265 kiinnitettävä tutkimuksessa erityistä huomiota tutkimusten toistettavuuteen. Ainakin voimme yrittää
266 vakavasti tutkimusten toistettavuutta – myös tietojärjestelmien tutkimuksen puolella!

267

268

269 Basden, A. (2000). On the Multi-Aspectual Nature of Information Systems. Teoksessa J.-M. Heimonen &
270 M. Ruohonen (Toim.), Pertti Järvinen 60 vuotta: Työtä tieteen hyväksi (s. 49–60). Tampere:
271 Tietojenkäsittelytieteiden laitos, Tampereen yliopisto.

272 Katso myös seuraava: https://www.jukkarannila.fi/artikkeliarvioita.html#artikkeliarvio_19

273

274 Basden, A. (2010). On using spheres of meaning to define and dignify the IS discipline. International
275 Journal of Information Management, 30(1), 13–20. doi:10.1016/j.ijinfomgt.2009.11.006

276 Katso myös seuraava: https://www.jukkarannila.fi/artikkeliarvioita.html#artikkeliarvio_20

277

278 Burton-Jones, A., McLean, E. R., & Monod, E. (2015). Theoretical perspectives in IS research. European
279 Journal of Information Systems, 24(6), 664–679. doi:10.1057/ejis.2014.31

280

**Olen tehnyt tästä artikkeliarvion tietojärjestelmätieteen seminaaria varten
281 joulukuussa 2015.**

282

283 Dennis, A. R., & Valacich, J. S. (2015). A Replication Manifesto. AIS Transactions on Replication
284 Research, 1, Article 1. doi:10.17705/1attr.00001

285 Katso myös seuraava: https://www.jukkarannila.fi/artikkeliarvioita.html#artikkeliarvio_27

286

287 Paavilainen, P. (2026). Tieteen replikaatiokriisi: Voiko tutkimustuloksiin luottaa? Helsinki: Gaudeamus.

15.6.2026

OMA / 29 / v1
Julkinen / www

288

289 Liite 1: Lisenssi

290 Nimeä-Epäkaupallinen-Ei muutoksia 4.0 Kansainvälinen

291

292 Avoimesti lisensoitu teos

293

294 Tämä teos on lisensoitu Nimeä-Epäkaupallinen-Ei muutoksia 4.0 Kansainvälinen -lisenssillä. Teoksen
295 uudelleen käytön yhteydessä pitää mainita kirjoittaja. Valittu lisenssi tarkoittaa, että teoksen sisältö on
296 vapaasti käytettävissä, kunhan alkuperäislähteeseen viitataan.

297

298 Lisenssin kansantajuinen esitys on seuraavalla www-sivulla:

299

300 <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.fi>

301

302

303

304 NIMI:

305 Teoksen tekijä on ilmoitettava siten kuin tekijä tai teoksen lisensoija on sen määrännyt (mutta ei siten että
306 ilmoitus viittaisi lisenssinantajan tukevan lisenssinsaaajaa tai teoksen käyttötapaa).

307

308 Ei muutettuja teoksia

309 Teosta ei saa muuttaa, muunnella tai käyttää toisen teoksen pohjana.

310

311 Epäkaupallinen

312 Lisenssi ei salli teoksen käyttöä ansiotarkoituksessa.

313

314 Lisenssin perusteellinen juridinen esitys on seuraavalla www-sivulla:

315

316 <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/legalcode.fi>

317

318 [jatkuu seuraavalla sivulla]

319

15.6.2026

OMA / 29 / v1
Julkinen / www

320

321 Liite 2: Vastuulausekkeita

322

323 Yksittäisen ihmisen yksittäistä tulkintaa yksittäisistä asioista / aiheista

324

325 Tämä teos on yksittäisen ihmisen tulkintaa eri asioista / aiheista, eikä edusta minkään (rekisteröidyn tai
326 rekisteröimättömän) yhteisön virallista tai epävirallista kantaa. Tässä teoksessa mainitut mielipiteet eivät
327 ole (lainopillisia) neuvoja, ja lukijoita kehoitetaan itse perehtymään huolellisesti tässä teoksessa
328 mainittuihin asioihin / aiheisiin.

329

330 Tämä teos ei kata tulevaisuuden kehittymistä, jolloin tässä teoksessa mainitut ennustukset voivat
331 osoittautua vääräksi. Vastaavalla tavalla tämä teos ei kata menneisyyden tulkintaa, jolloin tässä teoksessa
332 tehdyt arviot menneisyydestä voivat osoittautua vääräksi.

333

334 Poliittisia vastuulausekkeita

335

336 Tämä teos käsittelee useita poliittisia mielipiteitä erilaisista asioista / aiheista. Nämä mielipiteet eivät
337 kuitenkaan ole virallisia neuvoja poliittisen päätöksen perustaksi. Teoksen lukijoita kehoitetaan lukemaan
338 kukin mielipide yksittäisen henkilön ajatuksena, koska esitetyt mielipiteet eivät ole minkään yksittäisen
339 puolueen (rekisteröity tai rekisteröimätön) virallisia mielipiteitä. Lisäksi esitetyt poliittiset mielipiteet
340 eivät edusta minkään puoleen (rekisteröity tai rekisteröimätön) jäsenjärjestön (rekisteröity tai
341 rekisteröimätön) virallista kannanottoa.

342

343 Teoksessa esitetyt poliittiset mielipiteet eivät kata Suomen, Euroopan tai maailmanlaajuisen politiikan
344 menneisyyttä tai tulevaisuutta, ja ovat vain yksittäisen henkilön yksittäisiä mielipiteitä.

345

346 Teoksessa esitetyt poliittiset mielipiteet eivät ole tarkoitettu virallisen tai epävirallisen ehdokkuuden
347 tukemiseksi missään vaalissa millään tasolla, eli teoksessa esitetyt poliittiset mielipiteet eivät ole
348 virallisiin vaaleihin valmistautuvan virallisen tai epävirallisen ehdokkaan mielipiteitä. Mahdollisissa
349 virallisissa vaaleissa (teoksen julkaisun jälkeen) virallisena ehdokkaana esitetyt poliittiset mielipiteet ovat
350 oma kokonaisuutensa, ja virallisissa vaaleissa (teoksen julkaisun jälkeen) virallisen ehdokkaan julkiset
351 mielipiteet ovat tämän teoksen ulkopuolella, ja tämä teos ei ennakoit tulevia mahdollisia poliittisia
352 mielipiteitä virallisissa vaaleissa (teoksen julkaisun jälkeen).

353

354 Viitattujen www-sivujen sisältö

355

356 Tässä teoksessa viitataan erilaisiin www-sivuihin. Viitattujen www-sivujen laillinen sisältö on tarkistettu
357 tämän teoksen julkaisuhetkellä, mutta monen viitattun www-sivu sisältö tulee mahdollisesti muuttumaan
358 tämän teoksen julkaisun jälkeen. Kaikki muutokset viitatuilla www-sivuilla ovat viitattujen www-sivujen
359 omistajien / ylläpitäjien vastuulla. Kaikki uusi laillinen ja/tai laitton sisältö viitatuilla www-sivuilla ei ole
360 tämän teoksen kirjoittajan vastuulla, ja tämän teoksen lukijoita kehoitetaan huolellisesti välttämään www-
361 sivuilta ladattavien laittomien sisältöjen käyttöä.

362

363 Kaupallinen sisältö / Yleishyödyllisyys

364

365 Tämä teos ei sisällä kaupallista sisältöä, eikä tätä teosta ole tarkoitettu kaupalliseksi sisällöksi, ja käytetyn
366 lisenssin mukaisesti tämä teos on tarkoitettu ei-kaupalliseksi sisällöksi. Tämä teos ei sisällä kaupallisen
367 yhteisön (rekisteröity tai rekisteröimätön) liike- tai ammattisalaisuuksia.